

Cursus: Geestelijke stromingen 1

Docent: Drs. G.A. van Veelen

Onderwerpen:

- Hindoeïsme
- Buddhisme
- Taoïsme
- Theosofie
- Antroposofie
- Rozenkruisers
- Vrijmetselarij
- New Age
- Sjamanisme
- Wicca /paganisme
- Winti
- Astrologie
- Reiki

Inleiding

Het geestelijk leven in Nederland vertoont vandaag aan de dag een veelheid van sekten en stromingen. De meesten daarvan zijn pas na de 60-er jaren in Nederland actief geworden. Niet alle stromingen zijn in die zin uniek, dat ze een geheel eigen leer en gedachtengoed hebben. Dat wat men tegenwoordig 'New Age denken' noemt, bestaat in wezen uit een samenraapsel van gedachtengoed uit Hindoeïsme, Buddhisme, Taoïsme, Sjamanisme, Astrologie en allerlei overleveringen uit het oude heidendom. Binnen het bestek van deze korte cursus is het niet mogelijk diepgaand op alle aspecten van de verschillende stromingen in te gaan. We kunnen alleen hun belangrijkste kenmerken of leringen noemen. Verder verwijzen we naar allerlei publicaties die over de verschillende geestelijke stromingen uitgegeven zijn.

Hindoeïsme

Het Hindoeïsme, de belangrijkste Godsdienst van India, is een zeer complexe godsdienst, met de nodige interne variatie, en de nodige afsplitsingen. Voor een verdere studie van het Hindoeïsme raadplege men een handboek. Echte aanhangers van het Hindoeïsme vindt men onder de Hindustaanse Surinamers die ook in ons land wonen. Onder de autochtone Nederlanders zijn er niet zoveel pure Hindoeïsten, zij het dat binnen b.v. de New Age groepen en de theosofie veel Hindoeïstische elementen zoals de verschillende vormen van Yoga zijn overgenomen. De

voor onze studie belangrijke leerstukken van het Hindoeïsme zijn:

1. Reïncarnatie, werkend volgens de wetten van het Karma (de geest van een gestorvene keer in een andere levensvorm terug, en dat eindeloze malen)
2. Atman is Brahman (de diepste geestelijke kern van de mens is identiek aan het goddelijke)
3. Het gebruik van Mantra's: het 'zingen' van Indische godennamen ten behoeve van de meditatie.
4. Yoga en Meditatie (om de eenheid tussen de menselijke geest en het goddelijke te ervaren beoefent men allerlei vormen van Yoga en meditatie). Verschillende vormen van Yoga zijn o.a.
 - Karma Yoga: zuiverheid van handelen, met volle inzet en toch onthecht
 - Bhakti Yoga: liefdevolle toewijding aan een Hindu godheid (b.v. Krishna)
 - Hatha yoga: Lichaamshoudingen en ademhalings controle, om de goddelijke kundalini-kracht te wekken en de eenheid met het goddelijke buiten ons te ervaren.
 - Njana yoga: yoga van de kennis, waardoor men los komt van de illusie van deze werkelijkheid en de eenheid met het absolute te ervaren
 - Tantra yoga; esoterisch stelsel ter bevrijding van de geest, o.a. met behulp van de seksualiteit
 - Raya yoga: meditatie en contemplatie

Buddhisme

Het Buddhisme is uit het Hindoeïsme ontstaan en vertoont daarmee bepaalde punten van overeenkomst; zoals de leer van de reïncarnatie. Nederland kent verschillende Buddhistische tempels. Waar vooral autochtone Nederlanders het Buddhisme bedrijven. In Nederland zijn vooral het Tibetaans Buddhisme en het Zen Buddhisme (Japans) overgenomen. Bepaalde kenmerken van dit Zen-Buddhisme zijn:

1. Ontbreken van goden (het gaat om pure zelfverlossing)
2. Speciale vormen van concentratie en meditatie om tot verlichting te komen en Buddha in het eigen hart te ontdekken
3. De leer van het Nirvana (het uitgewaaid zijn), een toestand van volmaakte vrede en volledige leegte.

Taoïsme

Het Taoïsme is een van de oorspronkelijke godsdiensten van China. Het woord Tao betekent 'weg' en wel de weg, waarlangs alle

dingen gaan, de wereldorde, de orde der dingen. De mens behoort zich te voegen naar de regels van de hemelse wereldorde, waarin de beide belangrijkste krachten het *Yin* (aards, donker, koud, passief, vrouwelijk) en het *Yang* (hemels, licht, actief, mannelijk) met elkaar in harmonie dienen te zijn. Zo komt men tot een lang leven (makrobiotiek). Het Taoïsme beveelt de mens aan deugdzaam te leven: Vriendelijk, zachtvaardig, eerlijk, beleefd, toegevend, gematigd, rechtvaardig, etc. Het volkstaïsme kent vele magische riten zoals duivelsbezweringen, occulte praktijken, toekomstvoorspellingen en daarnaast vele regels om d.m.v. kruiden, seksuele en ademhalingstechnieken tot een lang en harmonisch leven te komen. Veel regels hiervoor zijn in het *I-tjing* (het boek der veranderingen) te vinden. Uit het Taoïsme zijn verschillende gedachten van belang voor de huidige New Age beweging, nl.

1. De begrippen Yin en Yang
2. Makrobiotische levenswijze
3. Chinese astrologie

Theosofie

De Theosofie (goddelijke wijsheid) stelt zich ten doel de mens te helpen op de weg van zelfvergoddelijking (de ontplooiing en ontwikkeling van de goddelijke kern die in de mens aanwezig is). De beweging werd gesticht door Madame Blavatsky (1831-1891) in 1875 te New York. Zij beweerde allerlei geheime informatie te hebben ontvangen van Tibetaanse heilige meesters, die van invloed zou zijn voor de wereldgeschiedenis. In 1882 werd de hoofdzetel van de Theosophical society overgeplaatst naar Adyar, bij Madras (India). De theosofie ontleent veel van zijn leringen aan het hindoeïsme en buddhisme. Belangrijke personen in het begin van de geschiedenis van Theosofie zijn verder Annie Besant (1847-1933) die na de dood van Madame Blavatsky de leiding kreeg en C.W. Leadbeater. Zij kwamen tot de conclusie (1909) dat Jiddu Krisnamurti (toen nog een kind) de toekomstige wereldleraar zou zijn. Vele theosofen aanvaardden dit niet, (w.o. Rudolf Steiner, de oprichter van de antroposofie) en braken met de theosofie.

Hoewel de theosofie niet zeer dogmatisch is (zij wil uit alle godsdiensten en wijsbegeerten ware kennis putten) heeft zij toch wel een aantal uitgangspunten. Die zijn de leer van de

reïncarnatie (waarbij alle leven, ook dat van planten en dieren, een goddelijke kern heeft) en die van het karma. De gehele kosmos doorloopt een bepaalde ontwikkelingsgang. Het is de roeping van de theosofie deze ontwikkelingsgang te doorgronden en de mens te helpen bij zijn vergoddelijking.

De oprichters van de theosofie waren sterk paranormaal begaafd en verbonden de theosofie met het spiritisme.

De leer van de ontstaansgeschiedenis van de kosmos vertoont grote overeenkomst met die bij de gnostiek. Het goddelijke stroomt als het ware over en er ontstaan op die wijze, goden, geesten, mensen, dieren, planten, waarbij het materiële steeds meer de overhand krijgt. De goddelijke vonk in de mens, moet zich van zijn goddelijke oorsprong bewust worden en trachten een eenheid met het goddelijke te herstellen onder verbreking van de banden met de materie (die als *maya*, schijn, illusie, moet worden beschouwd). In de geestelijke wereld is plaats voor de Hindoeïstische goden, planeetgeesten en de christelijke dieëneheid (deze vormt de zonnegeest, of zonne-logos). De mens omvat volgens de theosofie 7 aspecten of wel 'lichamen' van puur geestelijk tot puur stoffelijk. De mens moet zich van het stoffelijke lichaam losmaken. Degenen die het einddoel bereiken, worden mahatma's (grote geesten) genoemd, die ook na hun sterven, van buiten deze wereld, nog invloed kunnen uitoefenen. Uiteindelijk, zal de ganse kosmos, na een ontwikkelingsgang, terugkeren tot het goddelijke, waaruit ze is ontstaan. De huidige theosofie heeft allerlei elementen uit verschillende religies ontleent. Zelf zal ze natuurlijk zeggen, dat zij in wezen de bron, de oerreligie is, waaruit de andere religies hebben geput, en waaraan andere religies allerlei bijgelof hebben toegevoegd.

Antroposofie

De antroposofie (wijsheid v.d. mens) ontstond, doordat Rudolf Steiner (secretaris van de Duitse theosofen) zich in 1913 van deze beweging afscheidde. Hij was het niet eens met de spiritistische tendensen binnen de theosofie en met de voorstelling van Annie Besant, dat Krishnamurti de toekomstige wereldleraar zou zijn.

Rudolf Steiner (1861-1925) had reeds als kind paranormale gaven. Hij volgde een studie in de natuurwetenschappen. Daarna werkte hij mee

aan een uitgave van de nagelaten werken van de Duitse romantische dichter Goethe. Hij vroeg zich af of het mogelijk was, om op de dezelfde manier als bij de natuurwetenschappen, de geestelijke achtergrond van de werkelijkheid te onderzoeken en te beschrijven. Deze geestelijke werkelijkheid gaat immers het normale menselijke waarnemingsvermogen te boven. Hij trachtte daartoe zijn occulte vermogens verder te ontwikkelen. In 1902 werd hij algemeen secretaris van de Duitse Theosofische vereniging, maar brak uiteindelijk (1913) met deze beweging, omdat hij de spiritistische tendensen (contact met doden) afwees en het niet eens was met voorstelling van Krishnamurti als de reïncarnatie van Christus. Voor Steiner was de komst van Christus in de persoon van Jezus van Nazaret een unieke gebeurtenis.

De visie van Steiner op de mens (een indeling in 7 elementen) lijkt op de leringen van de theosofie. Hetzelfde geldt voor zijn visie op het bestaan van goden en geesten.

Jezus Christus?

Eigenaardig is Steiners visie op Christus (de zonnegeest) en de persoon van Jezus van Nazaret. Door een vreemde samenloop van omstandigheden zouden er twee Jezus' en zijn geweest (uitgaande van de verschillen in de geslachtsregisters) waarvan de ene echter al jong stierf. Een deel van de persoonlijkheid van de ene Jezus (waarin de geest van de Iraanse profeet Zarathoestra, was gereïncarneerd) ging echter over in de persoon van de tweede. Pas bij de doop in de Jordaan verbond de hemelse Christus (de zonnegeest) zich met de persoon van Jezus. De kruisiging had als reden, dat de goden hun macht over de aarde aan het verliezen waren ten koste van Lucifer en Ahriman (de duivel uit de Iraanse mythologie). Zij besluiten dan de zonnegeest te offeren, die zich voor dat doel verbindt met de mens Jezus. Al zijn informatie heeft Steiner door het 'schouwen in de *Akashi-kroniek*', een geestelijke verzameling ('boek') van het karma, waarin de geschiedenis van de kosmos en de daden van de mensheid zijn opgeslagen.

De Mens

Volgens Steiner waren de mensen oorspronkelijk Elohim (goden, godenzonen). Na de zondeval verbonden zij zich echter steeds dieper met de materie, waarin zijn gevangen raakten. Na het

sterven van de mens zoekt zijn geestkern (het merendeel van zijn ziel lost op in de algemene zielewereld) uiteindelijk een nieuw lichaam een keert dus in een volgend (mensen)leven terug. Min of meer overgenomen uit de Theosofie is de indeling van de mens in 7 elementen of 'lichamen', variërend van het fysieke lichaam, het etherlichaam en het astrale lichaam tot de geest (atman).

Typisch is de manier waarop Steiner het functioneren van de mens beschrijft: Zenuwen, zintuigen en hersenen zijn verbonden met het denken. De ritmische organen (hart en longen) staan ten dienste van het gevoel. Het stofwisselingssysteem en de ledematen hangen samen met de wil. De menselijke geest kan evolueren tot een nieuw geestelijk bestaan. Om dat proces te begeleiden geeft de Antroposofie veel aandacht aan opvoeding. Reeds in 1919 werd een eerste school opgericht. Nu zijn er in Nederland alleen al ruim 80 'Vrije Scholen', waar volgens de principes van Steiner wordt gewerkt. Denken, willen en voelen moet in gelijke mate worden ontwikkeld. Daarom nemen kunstzinnige vorming en euritmie (danskunst, beweging) een belangrijke plaats in.

Naast de mens kent de antroposofie een hele hiërarchie van engelen en machten. Deze oefenen invloed uit op de kosmische gang van zaken en dus ook op de gebeurtenissen en geschiedenis van de aarde. In verband hiermee staat ook de voedingsleer van de Antroposofie. Voedsel moet zijn verbouwd, volgens de 'biologisch dynamische' landbouw methode, waarbij naast een beperking van bestrijdingsmiddelen rekening moet worden gehouden met de juiste zon-, maan- en planeetstanden. De inwerking van kosmische krachten op het voedsel kan helpen bij het herstel van de juiste kosmische evenwichten in de menselijke gezondheid. Een aantal geestesziekten en aangeboren aandoeningen zou veroorzaakt zijn door een gedeeltelijk mislukte reïncarnatie. De Antroposofie doet daarom ook het nodige aan medische zorg (o.a. voor zwakzinnigen). Tenslotte kent de antroposofie nog een eigen architectuur, waarbij men afwijkt van de traditionele hokjesbouw en meer harmonische ruimtelijke vormen creëert. De leer van Steiner heeft grote invloed gehad op allerlei andere groepen, ook binnen het terrein van de New Age, verder richtten geestverwante

predikanten in 1922 de z.g. 'Christengemeenschap' op, een kerk, die zich zowel op christelijk als antroposofisch gedachtegoed baseert.

Rozenkruizers

Naar eigen zeggen is de Rozenkruizer-beweging gesticht door Faraon Echnaton (1300 v. Chr.). De geheime leringen van deze beweging zouden door een zekere Christiaan Rozenkreuz, die rond 1400 een reis naar het Midden Oosten had gemaakt, naar Europa zijn overgebracht. Dit berust op pure fantasie. De oudste geschriften van de Rozenkruiser-beweging stammen uit Duitsland uit de z.g. Tübinger Kreis vanaf 1604. De huidige Rozenkruiserverenigingen zijn na 1900 opgericht. De oprichter van het Rosicrucian Fellowship ofwel Rozenkruisersgenootschap (1909), Max Heindel hoorde tot dezelfde kringen als R.Steiner. En was sterk paranormaal begaafd.

verwantschap met theosofie (antroposofie) en gnostiek

De verwantschap met de Theosofie en de Antroposofie is duidelijk. Men beroept zich verder sterk op de vroeg-Christelijke gnostiek en ziet zichzelf dan ook wel als een christelijke beweging. Toch wordt de Christus niet altijd gezien als een mens, maar soms meer als een krachtenveld. Men gelooft in de aanwezigheid van een goddelijke kern in de geest van de mens en in reïncarnatie van deze kern. Deze kringloop van geboren worden en sterven, moet worden doorbroken, door de bewustwording van de goddelijke kern. Een aantal leringen uit het gnostische christendom komen nu om de hoek kijken. Er is een wedergeboorte nodig, waarbij de 'ik-persoonlijkheid' sterft en de goddelijke kern, die in ieder mens aanwezig is, wakker wordt gemaakt. Dit is een dagelijkse oefening. De Rozenkruisergenootschappen helpen hun leden bij de bevrijding van hun geest door hem te leren zijn geestelijke vermogens te ontwikkelen, zoals intuïtie en paranormale gaven. Zo volgt men lessen over mystieke wetten en beginselen, het scheppend vermogen van het bewustzijn, gedachtenoverdracht (telepatie), de trillingseffecten van de menselijke aura, etc. Dit zal leiden tot meer gezondheid en geluk en uiteindelijk tot het bereiken van het kosmisch bewustzijn. Er zijn in Nederland verscheidene Rozenkruisersgenootschappen: o.a. AMORC, Lectorium Rosicrucianum, Het

Rozekruisersgenootschap en Sivas (de beide eersten oriënteren zich o.a. aan de christelijke gnostiek, de laatste oriënteert zich meer aan het Buddhisme). De Rozenkruizers vormen esoterische gemeenschappen; de leringen zijn strikt vertrouwelijk, samenkomsten mogen alleen door leden worden bezocht, namen en adressen van leden worden zowel voor de leden onderling als voor buitenstaanders geheim gehouden.

Vrijmetselarij

De Vrijmetselarij ontleent zijn naam aan de, niet aan plaatselijke gilden gebonden (vrije), rondtrekkende, metselaars, die betrokken waren bij de bouw van kerken in de Middeleeuwen. Deze vrije metselaars woonden steeds tijdelijk in lodge's (loodsen) bij hun werk. Omdat zij niet bij een plaatselijk gilde waren aangesloten zochten zij bescherming bij elkaar. De metselaars waren naar vakkennis en ervaring ingedeeld in leerlingen, gezellen (Fellow) en meesters (Master).

De symboliek en het saamhorigheidsbesef spelen in de huidige Vrijmetselarij een grote rol. De verschillende graden (posities) die men kan bekleden beginnen dan ook met apprentice, fellow en master. Binnen het mastersniveau kent men allerlei onderscheidingen, die men deels aan de bouwwereld, deels aan Bijbelse figuren, deels aan Middeleeuwse kruisridderorden heeft ontleend. Men komt samen in een lodge (loge), waarmee zowel de plaatselijke organisatie als het gebouw bedoeld kan zijn. Alleen mannen kunnen lid zijn. De Vrijmetselaars beweren, dat hun gedachtegoed is ontleend aan de godsdienst van de Egyptenaren en de Christelijke gnostiek. Hun rituelen zijn deels gebaseerd op Bijbelse symbolen.

Geheimzinnigheid

De geheimzinnigheid, waarmee de vrijmetselaars hun inwijdingsceremoniën omringen heeft hen vaak in kwade reuk gebracht als zijnde een boosaardige organisatie, van illuminatici, die de wereld willen beheersen. De Vrijmetselaars zeggen zelf "christelijk" te zijn. Een aantal hooggeplaatste christelijke leiders zijn lid.

"theologie"

Hun "theologie" is helemaal niet christelijk. Uit alle godsdienste ontleen zij iets. Zij belijden een opperwezen, geloven echter ook, dat een goddelijke kracht ieder mens doorstroomt. Christus is dan ook niet uniek, want ieder mens

kan een christus (godgevoeld mens) zijn of worden. In iedere religie is wel iets goed te vinden. De Bijbel is vooral belangrijk, omdat daarin de symbolen van de Vrijmetselarij te vinden zijn. Het verzoenend lijden van Jezus wordt ontkend. Ieder mens is zelf verantwoordelijk voor zijn zonden; Wie berouw heeft ontvangt vergeving.

Inwijding

Tijdens de inwijdingsceremonies legt men (met de hand op de Bijbel) onder zelfvervloeking verschillende eden af. Zo mag men niets van inwijdingsceremoniën verraden. Wie dat toch behoort met de dood worden gestraft. Bij de inwijding spelen allerlei symbolen, die te maken hebben met de bouw van de tempel van Salomo een rol. De leden moeten elkaar helpen en beschermen, ook als het om iets onbehoorlijks gaat. Vele hooggeplaatste mensen zijn lid, omdat men elkaar kan begunstigen.

Armen, vrouwen, negers, gehandicapten (lichamelijke en psychisch), worden niet als lid toegelaten. Inmiddels zijn er wel aparte orden voor vrouwen opgericht.

Verwantschap met Oosterse godsdiensten en hun Westerse opvolgers

Het is duidelijk, dat de Vrijmetselarij, met de voorstelling dat het goddelijke in ieder mens woont eerder aansluit bij de Oosterse godsdiensten en hun Westerse opvolgers, dan bij het Evangelie. Opmerkelijk is het grote aantal occultisten, dat lid is, of is geweest van de Vrijmetselarij.

New Age

De New Age beweging is de verzamelnaam voor een groot aantal groepen en organisaties. De uitdrukking New Age is ontleend aan de astrologie. Volgens deze leer, heeft de zon de afgelopen 2000 jaar gestaan in het sterrenbeeld 'Vissen'. Kenmerkend voor deze periode was het ontstaan en de ontwikkeling van het Christendom (dat immers de 'vis' als symbool heeft). Nu gaat de zon langzaam over in het sterrenbeeld 'Waterman' (latijn: *Aquarius*), het sterrenbeeld, voor liefde en licht. Volgens de New Agers was in het 'Vissen' tijdperk het verstandelijk, analytisch denken overheersend en was er geen ruimte voor de dingen die niet verstandelijk konden worden verklaard. Dat zal in het Aquarius-tijdperk veranderen.

Harmonie en holisme

Er zal meer harmonie zijn tussen geest, ziel en lichaam, allerlei tegenstellingen (man-vrouw, mystiek-wetenschap, geest-materie) zullen verdwijnen (holisme) en men zal tot het inzicht komen, dat deze kosmos niet door een persoonlijk God is geschapen, maar dat zij het gevolg is van de evolutie van het goddelijke, de oerkracht, die alles en allen doorstroomt. Dit goddelijke bevindt zowel in een hogere goddelijke sfeer, als ook in de mens, maar ook in de natuur. Alles is één. Het New Age gedachtengoed is sterk gebaseerd op het Hindoeïsme, Buddhismisme en Taoïsme, maar daarnaast op de Westerse voortzettingen daarvan, zoals de Theosofie etc. Zo erkent men het bestaan van meerdere geestelijke sferen, die invloed op deze aarde uitoefenen. Een van de invloedrijkere schrijvers werd de natuurkundige Fritjof Capra, die een verband probeerde te leggen tussen de ontdekkingen van de moderne wetenschap (de relativiteits-theorie en de quantum-mechanica, waarbij het onderscheid 'tijd - ruimte' en 'materie- energie' vervaagt) en de Oosterse mystiek (alles hangt met alles samen. Er is maar één beginsel, nl. 'energie' ofwel het goddelijke, het eeuwige).

Nieuw Heidendom

Vanuit de New Age groepen is er grote belangstelling voor astrologie, occultisme, paranormale geneeswijzen en voor bepaalde vormen van heidendom. Vooral die natuurgodsdiensten, waarin de schepping als goddelijk - bezielt - wordt beschouwd, krijgen aandacht. Aangezien ook de aarde volgens de New Age een goddelijke bezieling heeft, ontstaat er gemakkelijk een aanbedding van de Natuur. Op zijn minst levert dit een overdreven aandacht, voor het herstel van harmonie in de natuur op; in sommige gevallen zelfs de aanbedding van de aardgodin (moeder aarde).

Positieve reïncarnatie en Evolutie

De leer van de reïncarnatie is een vast bestanddeel van het New Age gedachtengoed. Maar deze gedachte wordt niet altijd als negatief beschouwd. Reïncarnatie is een middel om te evolueren tot een steeds beter mens. De Evolutie-theorie past uitstekend in het New Age denken. Het goddelijke, de eeuwige energie, is in een proces van evolutie terechtgekomen, waarbij steeds hogere levensvormen ontstaan en uiteindelijk ook een steeds hogere eenheid en

harmonie tot stand zal komen. Het goddelijke evolueert dus ook zelf. De positieve houding t.o.v. reïncarnatie en evolutieleer hangt in het Westen zeker samen met een afkeer van het Bijbelse godsbeeld. De evolutieleer verlost de mens van een schepper aan wie men het bestaan dankt en aan wie men ook verantwoording verschuldigd is. Reïncarnatie verlost de mens van het oordeel van God en de angst voor de hel.

Sjamanisme

De naam Sjamanisme is ontleend aan een Siberische natuurgodsdienst, waarbij de priesters/medicijnmannen 'Sjamaan' werden genoemd. Kenmerkend voor deze godsdienst is dat de Sjamaan in een trancetoestand contact heeft met de geestenwereld en daaruit allerlei soorten van informatie ontvangt, zoals oplossingen voor vraagstukken (droogte, onvruchtbaarheid, ziekte, succes bij de jacht) en manieren om dreigend onheil af te wenden. De trance wordt meestal opgewekt, door monotoon gezang, dans, of met behulp van een trommel of ratel. Het sjamanisme komt in oorspronkelijke vorm nog voor in Siberië, bij de Eskimo's, in Afrika en in de Pacific. (de methode om d.m.v. monotone geluiden of dans trance op te wekken, vinden we trouwen veel wijder verbreid en komt in de Bijbel in 1 Kon.18:25 aan de orde).

Tegenwoordig wordt Sjamanisme opnieuw ook in Nederland gepraktiseerd. Dit staat in het teken van een nieuwe belangstelling voor oude heidense natuurgodsdiensten (waarbij men gelooft, dat de natuur bezielt wordt door geesten of door het goddelijke).

Wicca

De Wicca, ofwel moderne hekserij is een poging de oude vóór-christelijke natuurgodsdiensten te doen herleven. Dit waren in wezen vruchtbaarheids-religies, waarin Magie een grote rol speelde. Vooral in Engeland heeft men veel moeite gedaan de restanten van de godsdienst van de druïden en hun voorgangers te reconstrueren. Als overeenkomst met het Taoïsme meent de Wicca, dat er een evenwicht moet zijn tussen een mannelijk en een vrouwelijke beginsel, die aan elkaar tegengesteld zijn .

De vereniging tussen het mannelijk en het vrouwelijk beginsel is de oerkracht van het universum. Als een reactie op het masculine godsbeeld van het christendom krijgt in de

Wicca vooral de vrouwelijke godheid de meeste aandacht. Het vrouwelijke goddelijke wordt vertegenwoordigd door: de vrijheid, de vruchtbaarheid, de bezonken wijsheid (reflexie), aarde en water. Het mannelijke goddelijke wordt vertegenwoordigd door het energieke, het intellect, de logica, vuur en lucht. Mannelijk zijn de krachten van de zon, licht, rede, activiteit. Aan het vrouwelijke zijn verbonden: de krachten van de maan, intuïtie, reflexie en passiviteit. De mens is in staat beide beginsels te kennen en vervolgens door middel van magie invloed op de gang der dingen uit te oefenen of inzicht te krijgen in de geestelijke achtergronden der dingen. In de Wicca, wordt de leer van het karma en de reïncarnatie algemeen aanvaard. Bij de Wicca-ceremoniën spelen zon- en maanstanden en verder de ontwikkeling van het plantenleven (vruchtbaarheid) een belangrijke rol. De altijd kleine (max. 13 personen) bijeenkomsten worden bij volle maan gehouden.

Winti

De Winti is een synkretistische godsdienst, met daarin vooral Afrikaanse invloeden uit Nigeria, Ivoorkust etc. met daarnaast Indiaanse (verschillende natuurgeesten), Hindustaanse (symboliek), Joodse (reinheidswetten) en Christelijke (liederen en de Bijbel als bezweringsmiddel tegen boze geesten) elementen. Zij ontstond in Suriname in het milieu van de neger-slaven uit West-Afrika. Wat haar manier van ontstaan betreft is de Winti verwant aan de Voo Doo van Haïti. Het woord Winti (winden) betekent 'geesten'. Het geloof in geesten, die de mens kunnen inspireren, of in bezit kunnen nemen, is het eerste kenmerk van deze Godsdienst. De Winti kunnen o.a. bovennatuurlijke informatie geven en ziekte of genezing bewerken. Men erkent het bestaan van een scheppergod, van wie al het bestaande afhankelijk is. Daaronder staan de Winti's in verschillende categoriën. Zo zijn er familie-winti's, dorps-winti's, bos-winti's, en andere soorten, waarvan vele verbonden zijn met de krachten in de natuur. Ook de geesten van de overledenen behoren tot de Winti's. Bij allerlei situaties kunnen de Winti's worden opgeroepen om raad te geven of onheil af te wenden. Centraal in de rituelen van de Wintigodsdienst staat de Bonoeman of Loekoeman (Eng. look=zien), de ziener of medicijnman. Hij kent de juiste formules en rituelen om de Winti

vriendelijk te stemmen of boze Winti's met de mensen te verzoenen. Hij verzameld allerlei voorwerpen (meestal uit de natuur) en wijdt ze voor de rituelen.

Astrologie

De Astrologie, ofwel sterrenwielarij, is bijna zo oud als de mensheid en kwam over vrijwel de gehele wereld voor. Zij gaat ervan uit, dat de Kosmos één groot organisme is, waarbij alles (ook de gebeurtenissen op aarde) met alles samenhangt. Zo bestudeerden bv. de Babyloniërs de sterrenhemel, in de eerste plaats als wetenschap, maar uiteindelijk ook om de toekomst te voorspellen. In de Bijbel wordt de Astrologie duidelijk afgewezen.

In de vroege kerk vinden we wel het geloof, dat bijzondere gebeurtenissen op aarde soms aan de hemellichamen zijn af te lezen. Als voorbeeld noemen we de verduisering van de zon bij de kruisiging van Jezus. In dit geval is de gedachte, dat bij het machtige heilshandelen van God de hemellichamen 'beven' (vgl. Matt.24:29).

De Astrologie gaat ervan uit dat de hemel een uitdrukking is van het goddelijke en dat er daarom een samenhang moet zijn tussen de gebeurtenissen hier op aarde en in het leven van de mens (mikrokosmos) en de bewegingen aan de hemel (makrokosmos). Zo ziet men het heelal wel als een spiegel van hier op aarde gebeurt, of men gaat uit van een bepaalde invloed, die de hemellichamen hebben op de gebeurtenissen op aarde. De hemel wordt ingedeeld in een aantal 'huizen', (sterren die in op een bepaalde manier gegroepeerd staan in een z.g. sterrenbeeld) waaronder de 12 tekens van de dierenriem, (zoals maagd, kreeft, boogschutter etc.), die elk in een bepaalde maand hun kracht laten gelden. Bij het maken van een horoscoop gaat men ervan uit, dat de zon, maan en diverse planeten invloed hebben op de diverse aspecten van het menszijn. Zo zou de maan invloed hebben op de onbewuste, instinctieve gedragspatronen van de mens, daarnaast beïnvloeden de verschillende planeten verschillende karaktertrekken. Heel belangrijk is het de precieze stand van de hemellichamen te weten op het moment van de geboorte. Dat bepaalt voor een groot deel het karakter en de toekomst van de mens. Ook zou volgens sommige astrologen, de stand van maan en planeten iets kunnen zeggen over de toestand

van iemands karma (d.w.z. over een vroeger leven).

Dat dit allemaal onzin is (en demonisch) mag duidelijk zijn.

1. Als er al kracht van de planeten zou uitgaan, merkt een kind dat ook in de moederschoot. Dan is dus het precieze moment van de geboorte helemaal niet belangrijk.
2. Ten tweede zijn de electromagnetische velden van radio, TV, en elektrische apparaten zo sterk, dat die nog eerder invloed zouden hebben dan de planeten.
3. Er is nog nooit een bijzondere beïnvloeding c.q. straling aangetoond vanuit de planeten die op het menselijk organisme invloed zou hebben.
4. Wanneer werkelijk het heelal een spiegel zou zijn van wat hier op aarde gebeurt, dan zou het menselijk handelen en het menselijk lot vastliggen (determinisme) en er geen menselijke vrijheid meer zijn (bv. om zich te bekeren). Dit is typisch demonisch. De duivel bindt mensen vast, God geeft mensen vrije keuze.

Reiki

Reiki is geen directe godsdienst of secte, maar een alternatieve geneeswijze. Haar uitgangspunten liggen in het Hindoeïsme/ Buddhismisme/ Taoïsme. Vanwege de vlucht die deze alternatieve geneeswijze de laatste tijd heeft genomen, besteden we er toch aandacht aan.

Over de stichter van deze therapie, Miako Usui, gest.1926, zijn de nodige legenden in omloop. Zo werd wel beweerd, dat hij een christelijke monnik zou zijn, die een antwoord zocht op de vraag, hoe Jezus door handoplegging vele zieken genas. Door anderen wordt met nadruk ontken, dat Usui ooit iets met het christendom te maken heeft gehad (dit laatste is vanwege de godsdienstige situatie in Japan het meest aannemelijk). Usui ontleende zijn inzichten volgens eigen zeggen aan oude Buddhistische boekwerken (sutra's).

goddelijk krachtenveld

Na een periode van vasten drong werd hem duidelijk, dat de kosmos wordt doorstroomd van een goddelijke genezende kracht. Door zich af te stemmen op die kracht kan men een kanaal van geconcentreerde kracht worden (channeling). Deze kracht betreedt het lichaam via het hoofd en verlaat het weer via de handen. Door nu op bepaalde plaatsen een zieke de handen op te leggen (enige minuten) kan men hem of haar de genezende kracht toedienen en zullen bepaalde pijnen verdwijnen. Daarvoor dient men ook in

harmonie te zijn met zijn omgeving. De vijf ethische regels van Usui zijn:

Wees dankbaar voor zegeningen, wees niet boos, niet bezorgd, wees eerlijk, wees vriendelijk voor de naaste en alle levende wezens. Er zijn in Reiki d.m.v. cursussen diverse graden te behalen. De eerste graad beperkt zich tot het genezen door handoplegging, bij de tweede gaat het ook om genezen over een grotere afstand, bij de derde wordt men Reiki master en kan zelf cursisten opleiden.

Reiki is demonisch

Door de aanhangers van Reiki wordt dikwijls een vergelijking getrokken met de genezingsbediening van Jezus en van hedendaagse geloofspredikers, die immers ook vaak handen opleggen. Het mag duidelijk zijn, dat Reiki niet werkt door de kracht van de Heilige Geest in de naam van Jezus. Ieder wonder door de Geest heeft ten doel de naam van Jezus te verheerlijken. De Kosmische kracht, waarop de Reiki aanhangers zich richten is een demonische kracht. Het gedachtegoed van Reiki is ontleend aan het hindoeïsme, dat gelooft in een goddelijke oerkracht en verder aan het Taoïsme, dat altijd heeft gewerkt met 2 krachtenstromen (Yin en Yang). Mensen, die reeds met magnetisme bezig waren zullen zich bij Reiki snel thuisvoelen.

Tentamen Geestelijke stromingen

Docent: Drs. G.A. van Veelen

1. Wat zijn de twee belangrijkste leerstukken van het Hindoeïsme? (beide betreffen de menselijke geest of ziel)
2. Wat voor doel heeft de Yoga?
3. Welk leerstuk van het Taoïsme is erg bekend geworden en vindt o.a. zijn toepassing in de geneeskunde? Hoe heet de voedselleer die aan het Taoïsme is ontleend?
4. Wat is het grote verschil in opvatting tegenover de reïncarnatie tussen enerzijds de New Age beweging en anderzijds het Buddhisme en Hindoeïsme?
5. Welke twee vrouwen stonden aan de wieg van de beweging van de Theosofie? Om welke reden verlieten na 1909 veel aanhangers deze organisatie.
6. Welke plaats heeft Jezus Christus in de theosofie?
7. Wat is de *Akasha* kroniek?
8. Antroposofie; Om denken, voelen en willen in gelijke mate te ontwikkelen, wordt op de 'vrije scholen' niet alleen aandacht besteed aan gewoon

onderwijs. Welke aspecten krijgen ook ruime aandacht? Hoe heet de door Steiner ontwikkelde landbouw-methode?

9. Welke leerstuk van het Hindoeïsme wordt zowel door de Theosofen als de anthroposofen overgenomen?
10. Wat is het kenmerkende van het Sjamanisme?
11. Wat voor ideeën heeft de Wicca gemeen met het Taoïsme?
12. Waar gaat het om in de Winti-godsdienst?
13. Noem 4 punten, waarom de Astrologie onzin is.
14. De Rozenkruisers zien zichzelf wel als een oorspronkelijk christelijke beweging. Waarmee vertonen ze dan verwantschap? In wat voor 'technieken' worden Rozenkruisers geoefend?